

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 22/2021. (VII. 13.) AB HATÁROZATA

a Kúria Kf.VI.39.667/2020/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány elutasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Czine Ágnes és dr. Szalay Péter* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kf.VI.39.667/2020/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság elrendeli e határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az indítványozó (Magyar Szocialista Párt, képviseli: Tóth Bertalan) jogi képviselő (dr. Litresits András, Litresits Ügyvédi Iroda) útján eljárva, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúria Kf.VI.39.667/2020/6. számú ítélete ellen, mivel álláspontja szerint a támadott ítélet sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, R) cikk (2) bekezdését, T) cikk (1) bekezdését, I. cikk (3) bekezdését, IX. cikk (2) bekezdését, XXVIII. cikk (1)–(2) bekezdését, továbbá 28. cikkét.
- [2] 2. Az ügyben megállapított tényállás szerint 2018. december 16-án több országgyűlési és európai parlamenti képviselő a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (a továbbiakban: MTVA) székhelyére bement, amely miatt az MTVA birtokvédelmi eljárást kezdeményezett a kerületi jegyzőnél, aki a kérelemnek helyt adott, és elrendelte az eredeti birtokállapot helyreállítását, valamint eltiltotta a jogsértőket a jövőbeni további jogsértéstől. A jegyző határozatával szemben több érintett képviselő is fellebbezéssel élt, amelynek a Budapesti II–III. Kerületi Bíróság helyt adott, és a birtokvédelmi kérelmet elutasította. Az ítéletre reagálva a Demokratikus Koalíció (a továbbiakban: DK) 2019. szeptember 27-én 9 óra 52 perckor közzétett egy nyilvános Facebook-bejegyzést, amelyben az alábbiakat közölte: „Közmédiá! Akkor hamarosan újra nálatok.” Ugyanezen a napon 16 óra 56 perckor a Magyar Szocialista Párt (a továbbiakban: MSZP) a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt.-nek (a továbbiakban: médiaszolgáltató) elküldött egy közleményt, amelynek közzétételét 2019. szeptember 27-én 17 óra 42 perckor a médiaszolgáltató megtagadta. Ezen a napon 20 óra 32 perckor a médiaszolgáltató M1 nevű csatornáján a „Ma este” című műsorban „Ellenzéki képviselők fenyegetik a közmédiát” címmel beszélgetett a műsorvezető az MTVA perbeli képviselőjét ellátó két ügyvéddel a birtokvédelmi ügyben hozott ítéletről. A műsorba az indítványozó képviselőit, illetve a birtokvédelmi eljárásban érintett képviselőket nem hívták meg, az MSZP közleményét nem ismertették, a műsorvezető zárszavában pedig csak a DK Facebook-bejegyzését idézte (e közben a képernyőn folyamatosan az „Ellenzéki képviselők fenyegetik a közmédiát” felirat volt olvasható).
- [3] A fentieket követően az indítványozó 2019. október 4-én kérelemmel fordult a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatósághoz (a továbbiakban: NMHH), amelyben az M1 fenti műsorát kifogásolta, ugyanis abban véleménye

szerint a médiaszolgáltató megsértette a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 12. § (2) bekezdésében, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Stmv.) 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség követelményét, azzal, hogy a műsor nem adott tájékoztatást a médiaszolgáltatónak az MSZP részéről küldött közleményről, továbbá azzal, hogy egyetlen érintett képviselő vagy azok jogi képviselője sem reagálhatott a műsorban elhangzottakra, és nem fejhették ki jogi álláspontjukat. Az NMHH az 1292/2019. (XI. 12.) számú határozatában (a továbbiakban: határozat) az indítványozó kérelmét elutasította. A határozat indokolása szerint a nyilvánosságot érintő ügyekről történő tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szemben álló nézeteket. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye azonban nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre, ehhez ugyanis az szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel (ennek azonban a kérdéses műsorszegmens megfelelt). Az NMHH szerint ezért a kiegyensúlyozottság tekintetében azt kellett vizsgálni, hogy az Stmv. és az Mttv. alapján a műsorból hiányolt vélemények érdemben elérhetőek voltak-e a közzétett álláspontokhoz képest, valamint hogy a hiányolt közlemény megfelelő időben elérhető volt-e a médiaszolgáltató részére.

- [4] Ennek kapcsán a határozat arra az álláspontra helyezkedett, hogy az indítványozó mondanivalója érdemben eltért a műsorban elhangzott álláspontokhoz képest, és az ellentétes is volt az abban kifejtettekkel. Az NMHH álláspontja szerint azonban a kiegyensúlyozottságot nemcsak az valósítja meg, ha az érdemben eltérő vélemények ténylegesen elhangoznak, hanem az is, ha azok létezésére utalás jelenik meg a műsorban, ennek azonban a vizsgált műsor megfelelt (a DK Facebook-bejegyzése elhangzott a műsorban). Az NMHH azt is kiemelte határozatában, hogy a műsor arról szólt, hogy az ellenzéki képviselők hogyan is értelmezik a birtokvédelmi ügyben született ítéletet, és ennek keretében a műsorvezető kétszer is felolvasta az ítélet rendelkező részét, amelyből kiderült, hogy az a médiaszolgáltató számára kedvezőtlen tartalmú volt. A műsorban jelenlévő jogászok többször is elmondták és elemezték az ellenzék álláspontját, ütköztetve azt saját véleményükkel. Az NMHH szerint tehát összességében az is megvalósítja a kiegyensúlyozott tájékoztatást, ha a médiaszolgáltató kifejezésre juttatja, hogy létezik ellentétes álláspont.
- [5] A határozattal szemben az MSZP keresettel fordult a Fővárosi Törvényszékhez (a továbbiakban: törvényszék), amelyben a határozat megsemmisítését és az NMHH új eljárásra kötelezését kérte, mivel álláspontja szerint a műsorban az NMHH álláspontjával szemben nem valósult meg a kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség (különösen arra figyelemmel, hogy a médiaszolgáltató már több mint 2 órával korábban ismerte az indítványozó közleményét). Keresetében az indítványozó arra is hivatkozott, hogy az Alkotmánybíróság 1/2007. (I. 18.) AB határozata (a továbbiakban: Abh.) szerint a tájékoztatási monopólium létrejöttének megakadályozása alkotmányos cél.
- [6] A törvényszék ítéletében az indítványozó keresetének helyt adott, és az NMHH határozatát megsemmisítette. Az ítélet indokolásában a törvényszék kiemelte, hogy a következetes alkotmánybírói gyakorlat alapján a média egyszerre eszköze a szabad véleménynyilvánításnak, a tájékoztatásnak és a tájékozódásnak. Hivatkozott emellett a kúrai gyakorlatra is, amely alapján a média kötelessége, hogy egy bemutatott kérdés kapcsán a közösség tájékozódása érdekében a témához közvetlenül kapcsolódó, releváns, egymástól érdemben eltérő véleményeket is bemutassa. A kiegyensúlyozott tájékoztatás tehát magában foglalja a sokoldalú, tényszerű, időszzerű és tárgyilagos tájékoztatást – amely akkor valósul meg, ha valamennyi releváns információt, nézetet megjeleníti. A törvényszéki ítélet szerint ezen szempontok a vizsgált ügyben nem teljesültek. A vitatott műsorban egy közérdeklődésre számot tartó eseményt elemeztek, de részletesen csak az MTVA jogi képviselőinek álláspontja vált ismertté (különösen a birtokvédelmi ítéletnek az ellenzéki képviselők magatartására gyakorolt hatása). Az ellentétes oldal álláspontja azonban nem hangzott el, ugyanis a törvényszék szerint az, hogy a műsorvezető kétszer is felolvasta a birtokvédelmi ügyben született ítélet rendelkező részét, és ismertette a műsor végén a DK Facebook-bejegyzését, nem alkalmas az ellentétes oldal álláspontjának bemutatására.
- [7] A törvényszék ugyanakkor azt is kiemelte, hogy ha több ellenzéki pártnak is ugyanaz a véleménye, akkor nem várható el a médiaszolgáltatótól, hogy minden álláspontot ismertessen, az azonban igen, hogy az ellentétes álláspont(ka)t részletesen ismertesse. Ez viszont a vizsgált műsorban – a törvényszék álláspontja szerint – nem valósult meg. Ezzel együtt a szerkesztői szabadságba beletartozik, hogy a műsor szerkesztője eldöntse, hogy kiket hív meg a műsorba, tehát azt nem lehet előírni, hogy egyes személyeket kötelező a műsorba az adott médiaszolgáltatónak meghívnia (ez azonban jelen esetben egyértelműen megvalósult). Azt is kiemelte a törvényszéki ítélet, hogy az, hogy egy ellentétes vélemény (jelen esetben az MSZP közleménye) milyen formában

és terjedelemben jelenik meg, nem határozható meg, ugyanis annak követelménye nem írható elő, hogy egy közleményt teljes egészében fel kelljen olvasni. Annak tartalma azonban tárgyilagosan kell, hogy megjelenjen (akár 1–2 mondatban). Az MSZP közleményének (amelyben kiemelték, hogy az érintett képviselők a köz érdekében jártak az MTVA székházában, és ott a bírósági ítélet szerint jogszerűen tartózkodtak) vagy akár annak létezésének ismertetése azonban teljesen hiányzott a vizsgált műsorból. Ezzel szemben a műsorban folyamatosan az a felirat volt olvasható, hogy az „Ellenzéki képviselők fenyegetik a közmédiát”, amely a törvényszék szerint azt sugallta, hogy a teljes ellenzék szerint, a bírósági döntés fényében lehetőségük van a közmédiát fenyegetni. Emellett a törvényszék szerint a műsorvezető többször is a magánvéleményét ismertette a birtokvédelmi ügyben hozott ítélettel kapcsolatban. Mindezek alapján a törvényszéki ítélet szerint a kifogásolt műsor szám nem felelt meg a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének.

- [8] 3. Az NMHH a törvényszék ítéletével szemben fellebbezéssel élt a Kúriához. A Kúria a törvényszék ítéletét megváltoztatta, és az indítványozó keresetét elutasította.
- [9] Az NMHH fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az ügyben a sajtószabadság két részjogosítványa áll egymással szemben: a szerkesztői szabadság és a kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség. A jogalkalmazói gyakorlat a kiegyensúlyozottsági ügyekben tartózkodik a sajtószabadságba történő szükségtelen és aránytalan beavatkozástól: ezért amennyiben a vizsgált műsorszám utal az ellentétes álláspont létezésére, akkor a kiegyensúlyozott tájékoztatás megvalósul. A törvényszék, az NMHH álláspontja szerint nem megfelelően mérlegelte a két részjogosítvány egymáshoz való viszonyát, illetve elmulasztotta az arányosság vizsgálatát. Az indítványozó fellebbezési ellenkérelmében kiemelte, hogy véleménye szerint a kiegyensúlyozott tájékoztatás nem valósulhat meg akkor, ha a másik félnek nem biztosítják a megszólalás lehetőségét.
- [10] A Kúria ítéletének indokolásában hangsúlyozta, hogy a szerkesztői szabadság nem parttalan, az csak a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének érvényre juttatásával együtt értelmezhető. Utóbbi a bírósági és alkotmánybírósági gyakorlat alapján azt jelenti, hogy a médiaszolgáltatónak biztosítania kell az általa közzétett tájékoztatással, hírrel összefüggésben az abban érintettek részéről létező ellentétes álláspontok megismertetését. Ezáltal kerülhet ugyanis a közönség abba a helyzetbe, hogy a kérdéssel kapcsolatos valamennyi releváns információhoz hozzájutva, sokoldalúan tájékozódva véleményt alkosson. Ezzel együtt a kiegyensúlyozottság kereti között csupán az a megengedhetetlen, hogy a médiaszolgáltató teljes egészében mellőzze a közönség informálását a téma szempontjából releváns, jelentős álláspontok létezéséről. Ha egy médiaszolgáltató legalább utalás szintjén bemutatja a szembenálló véleményeket, akkor a kiegyensúlyozott tájékoztatásra vonatkozó törvényi kötelezettségének eleget tesz. Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a kifogásolt műsor a fenti követelményeknek eleget tesz, ezért a médiaszolgáltató nem sértette meg az Mttv. és az Smtv. vonatkozó rendelkezéseit.
- [11] A Kúria ítélete továbbá azt is kiemelte, hogy a birtokvédelmi ügyben született ítélet rendelkező részének ismeretése már egyértelművé kellett, hogy tegye a nézőkben, hogy a perben a felek között egy jogvita állt fenn, tehát szükségszerűen ellentétes állásponton voltak. Emellett a műsorban megszólaló felek is több ízben beszéltek arról, hogy a perbeli másik fél ellentétes álláspontot képvisel, mint a megszólalók. Az ugyan kétségtelen, hogy a két álláspont ismertetésének mélysége, részletessége, időtartama nem volt azonos, és lényegesen nagyobb hangsúlyt kapott a birtokvédelmi ügyben megjelent alperesi (MTVA) nézőpont, de ez már a szerkesztői szabadság kérdéskörébe tartozott, és a kiegyensúlyozottság sérelmének mércéjét nem érte el. Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdéséből ugyan valóban az következik, hogy a sajtószabadság egy jogállami alapérték, viszont ezzel együtt az Smtv. rendelkezéseiből nem következik az, hogy bárkinek is alanyi joga lenne arra, hogy követelje egy médiumban való szereplését.
- [12] 4. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz, és az Abtv. 27. §-a alapján kérte, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, R) cikk (2) bekezdésének, T) cikk (1) bekezdésének, I. cikk (3) bekezdésének, IX. cikk (2) bekezdésének, XXVIII. cikk (1)–(2) bekezdésének, továbbá 28. cikkének sérelmére hivatkozással semmisítse meg a Kúria ítéletét.
- [13] Alkotmányjogi panaszának indokolásában előadta, hogy álláspontja szerint a Kúria az Mttv. 12. § (1) bekezdésének, valamint az Smtv. 13. §-ának téves értelmezésével megsértette a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, mivel nem adta megfelelő indokát a döntésének, és a józan ész totális figyelmen kívül hagyásával az Alaptörvény 28. cikkét is megsértette. Úgy véli, hogy e tekintetben a törvényszék ítéletének indokolása volt a helytálló. Álláspontja szerint azzal, hogy a kérdéses műsorban folyamatosan az „Ellenzéki képviselők

fenyegetik a közmédiát” felirat volt látható, sérült az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében deklarált demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltétele, ezáltal a Kúria döntése sérti a sajtó szabadságát és sokszínűségét. Véleménye szerint téves a Kúria azon állítása, hogy a műsorban legalább utalás-szerűen elhangzott az indítványozó álláspontja, az ugyanis még úgyszemint került ismertetésre. Emellett a Kúria azt sem értékelte, hogy a műsorban a műsorvezető az Mttv. 12. § (3) bekezdése szerint értékelést sem fűzhetett volna, ehelyett azonban politikai véleményt formált.

- [14] Az indítványozó szerint a kifogásolt műsor az Mttv. 83. § (1) bekezdésében foglalt – a közszolgálatiággal összefüggő – egyetlen szempontnak sem felelt meg (nem volt kiegyensúlyozott, pontos, tárgyilagos, nem történt meg az eltérő vélemények ütköztetése, és nem volt sokszínű sem). A műsornak szándékában sem állt kiegyensúlyozottnak lenni, ezt támasztja alá, hogy nem ismertetette a birtokvédelmi ügyben hozott ítélet indokait, az ítélet rendelkező részét pedig relativizálta. A kiegyensúlyozatlanságot bizonyítja az is, hogy a peresztes MTVA két ügyvédjét is behívták, de az érintett képviselőket vagy azok jogi képviselőit azonban nem. Az indítványozó álláspontja szerint utalgatással nem lehet jogszerűen eleget tenni a kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettségnek (az Mttv. és az Smtv. megalkotása során, a jogalkotói indokolás szerint sem ez volt a törvények célja). Mindezek alapján úgy véli, hogy a Kúria önkényesen járt el, *contra legem* jogalkalmazást folytatott, ezzel megsértve az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését, IX. cikk (2) bekezdését, XXVIII. cikkét, valamint 28. cikkét.

II.

- [15] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

„IX. cikk (2) Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.”

„28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjóknak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

- [16] 2. Az Mttv. érintett rendelkezése:

„12. § (3) A médiaszolgáltató hírszolgáltatást és politikai tájékoztatást nyújtó műsorszámaiban műsorvezetőként, hírolvasóként, tudósítóként rendszeresen közreműködő munkatársai bármely médiaszolgáltató által közzétett műsorszámban szereplő politikai hírhez véleményt, értékelő magyarázatot – kivéve a hírmagyarázatot – nem fűzhetnek.”

- [17] 3. Az Smtv. érintett rendelkezése:

„13. § A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.”

III.

- [18] 1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. §-a tekintetében részben megfelel az Abtv.-ben foglalt formai és tartalmi követelményeknek.

- [19] 2. Az Abtv. 27. §-a szerint az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [20] Az alkotmányjogi panasz határidőben a bíróságra érkezett.
- [21] Jelen ügyben az alkotmányjogi panaszt az alapul szolgáló eljárás felperese nyújtotta be az ügyét érdemben lezáró bírói ítélettel szemben, amely tekintetében további jogorvoslatnak nincs helye.
- [22] 3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában hivatkozott többek között az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére is. E tekintetben az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy következetes gyakorlata szerint a testület csak kivételes esetekben, így különösen a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén ismeri el az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogbiztonság elvét olyan Alaptörvényben biztosított jogként, amelyre alkotmányjogi panasz is alapítható {elsőként lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]; többek között megerősítette: 3302/2019. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [26]}. Az alkotmányjogi panaszban az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben azonban az indítványozó nem adott elő érdemi indokolást a fentiek vonatkozásában (sőt lényegében az Alaptörvény B) cikkével összefüggésben egyáltalán nem adott elő érveket), így az Alaptörvény B) cikkére jelen ügyben alkotmányjogi panasz nem alapítható.
- [23] 4. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget. Az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése, valamint T) cikk (1) bekezdése nem tartalmaz ugyanis az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot, így arra alkotmányjogi panaszt alapítani az indítványozónak nincs lehetősége {lásd például: 3258/2020. (VII. 3.) AB végzés, Indokolás [6]; 3248/2020. (VII. 1.) AB végzés, Indokolás [9]}.
- [24] 5. Az indítványozó indítványában hivatkozott az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének sérelmére is. Ennek kapcsán az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott – a határozott kérelemre vonatkozó – törvényi feltételeknek, ugyanis ezen alaptörvényi rendelkezések vonatkozásában az indítványozó nem adott elő alkotmányjogilag értékelhető érvelést az ügye vonatkozásában. Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy az indítvány az Alaptörvény fent hivatkozott rendelkezése tekintetében nem felel meg a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek, mivel – az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint – az indokolás hiánya {lásd többek között: 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 3245/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [10], [13]} az ügy érdemi elbírálásának akadályá.
- [25] 6. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkének sérelmére is. Ennek kapcsán az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy gyakorlata értelmében az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, a bíróságoknak címzett jogértelmezési segéd szabály nem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani {3084/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [6]; 3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]}.
- [26] 7. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában hivatkozott az Alaptörvény XVIII. cikk (1) és (2) bekezdéseinek a sérelmére is. Ezen alaptörvényi rendelkezések tekintetében azonban megállapítható, hogy az indítványozó ezen cikk sérelmét csak arra tekintettel állította, hogy álláspontja szerint a Kúria az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésének tartalmát a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye tekintetében nem megfelelően értelmezte. Mindezek alapján megállapítható, hogy az indítvány ezen eleme, bár megfelel a határozott kérelem követelményének, de nem tesz eleget az Abtv. 29. §-ában foglalt követelménynek, ugyanis ezen cikk tekintetében az ügy nem vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, és nem merül fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye sem. Ezért ezen cikk tekintetében az Alkotmánybíróság nem folytatott le érdemi vizsgálatot.
- [27] 8. Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy

alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.

- [28] E tekintetben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az ügy az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében biztosított sajtószabadsághoz való jog, valamint az abból következő kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye vonatkozásában a bírői döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét veti föl. A kúriai ítélet kapcsán ezért vizsgálni kell, hogy a Kúria értelmezése a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményéről megfelelő-e az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdéséből fakadó szempontoknak, ezen szempontokat a Kúria figyelembe vett-e, és ezáltal eleget tett-e az Alaptörvény 28. cikkéből fakadó kötelezettségének.
- [29] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 31. § (6) bekezdése alapján, a panasz befogadásáról szóló döntést mellőzve, az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése vonatkozásában érdemben bírálta el.

IV.

- [30] Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.
- [31] 1. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint alkotmányjogi panasz alapján „a bírői döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírői döntés alaptörvény-ellenes.” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]} Az Alkotmánybíróság nem vonhatja el azonban az ítélkező bíróságok hatáskörét az előttük fekvő tényállás elemeinek átfogó mérlegelésére, csupán a mérlegelés alapjául szolgáló jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját, illetve a mérlegelés alkotmányossági szempontjainak a megtartását vizsgálhatja felül.
- [32] Az Alkotmánybíróság a fentiekkel összefüggésben szükségesnek tartja azt is kiemelni, hogy az Alaptörvény 28. cikke a bíróságok részére alkotmányos kötelezettségként írja elő, hogy az ítélkező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék {pl. 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]; 28/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]; 3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [17]}. A bíróságnak tehát a jogszabályok által kijelölt értelmezési kereteken belül kell azonosítaniuk az eléjük kerülő ügy alapjogi vonatkozásait, valamint a bírői döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmezniük.
- [33] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapján tehát azt vizsgálta, hogy a Kúria helyesen ítélte-e meg a szóban forgó ügynek a sajtószabadsághoz való joggal összefüggő kapcsolatát.
- [34] 2. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt két kérdés tisztázását tartotta indokoltnak. Elsőként röviden fontos áttekinteni, hogy az Alaptörvény IX. cikke alapján mi a sajtó elsődleges szerepe egy demokratikus állam működésében. Másfelől pedig fontos megvizsgálni, hogy az Mttv. 12. § (3) bekezdésében és az Smtv. 13. §-ában nevesített kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdéséből eredően milyen tartalmi elemei azonosíthatóak.
- [35] 2.1. Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése értelmében Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét. Az Alkotmánybíróság a 7/2014. (III. 7.) AB határozatában összegezte és megerősítette azt a gyakorlatát, „mely szerint a szólás- és sajtószabadság kettős igazolással bír, azaz az egyéni önkifejezés, illetve a politikai közösség demokratikus működése szempontjából egyaránt kulcsfontosságú. Az Alaptörvényben megerősített kettős igazolás pedig azt jelenti, hogy a vélemény szabadságnak az alapjogok körében elfoglalt kitüntetett helyére vonatkozó értelmezés is változatlanul érvényes.” {7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [23]} Ez a határozat arra is rámutatott, hogy „[a] sajtószabadság – amely felöleli valamennyi médiatípus szabadságát – a szólásszabadság intézménye. A sajtó ugyanis – tevékenységének egyre összetettebb és szerteágazóbb jellege mellett is – mindenekelőtt a véleménynyilvánításnak, a véleményformálásnak és a véleményalkotáshoz nélkülözhetetlen információszerezésnek az eszköze. A szólásszabadság kitüntetett jellege e tekintetben a sajtószabadságra is vonatkozik, és vonatkozik rá a szabadság kettős igazolása is: a sajtószabadság jelentőségét

- a szubjektív alapjog és a demokratikus közvélemény alkotmányos intézménye egyaránt igazolja. Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése ennek megfelelően a sajtószabadság elismerése mellett a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeinek biztosításáról is rendelkezik.” {7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [40]} Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése tehát a sajtószabadságot a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás garanciájának tekinti. Ez a tájékoztatás a „demokratikus közvélemény” információs érdekét szolgálja: azt, hogy a közvélemény a számára releváns tényekről, eseményekről adatot, tájékoztatást, illetve ezzel összefüggő véleményt kapjon {lásd 26/2019. (VII. 23.) AB határozat, Indokolás [24]}. A közéleti viták szabadsága és sokszínűsége nélkül ugyanis nincsen szabad közvélemény és nincsen demokratikus jogállam {7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [39]}.
- [36] Egy médiaszolgáltató tehát alkotmányos jogát gyakorolja akkor, amikor a közérdeklődésre számot tartó eseményekről beszámol, azokból következtetéseket von le. E szabadsága kiterjed annak meghatározására is, hogy mely eseményekről milyen részletességgel és tartalommal ad tájékoztatást.
- [37] Összességében megállapítható tehát, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlatában kiemelten fontos alkotmányos érdeknek tekinti a sajtószabadság érvényesülését. A sajtó ugyanis „olyan fórumot kínál a szólás szabadságához és a közügyek szabad vitathatóságához, amely kulcsfontosságú szerepet játszik abban, hogy a közvélemény és a politikusok számára ellenőrizhetővé válhassanak a közhatalmat gyakorlók, illetve a köztisztviselők. A polgárok kizárólag ilyen információk birtokában alkothatnak szabadon véleményt a közhatalmat gyakorlók teljesítményéről, munkájának hatékonyságáról és minőségéről. Az állami szervek ellenőrizhetősége pedig a polgárok demokratikus önkormányzásának lehetőségét biztosítja, így a polgároknak alapvető joguk van ahhoz, hogy a közügyeket érintő kérdésekről információhoz juthassanak.” {Lásd többek között: 13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [25]; továbbá 3002/2018. (I. 10.) AB határozat, Indokolás [55]}
- [38] 2.2. A fentieket követően az Alkotmánybíróság a IX. cikk (2) bekezdéséből következő kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének kérdését tekintette át.
- [39] Az Alkotmánybíróság korábban több döntésben is foglalkozott a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményével. Még az Alaptörvény hatálybalépése előtt meghozott Abh.-ban a testület rögzítette, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye az egyes médiatartalmak kiegyensúlyozottságára, valóság-hű tartalmára vonatkozik. A 16/2020. (VII. 8.) AB határozat ebből kiindulva pedig kimondta, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének tartalmát az Smtv. 13. §-a és az Mttv. 12. § (1)–(2) bekezdései együttesen határozzák meg. Ennek értelmében a médiatartalmaknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk {16/2020. (VII. 8.) AB határozat, Indokolás [46]}. Emellett fontos azt is kiemelni, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás fogalmában a sokoldalúság, a tényszerűség, az időszzerűség és tárgyilagosság követelménye is beleértendő.
- [40] A fentiekhez az Alkotmánybíróság a továbbiak kiemelését tartja fontosnak. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye (amely jellegét tekintve csak a lineáris televíziós és rádióműsorokra vonatkozik) a média közérdekű feladatainak jellegéből fakad. A közösségeket érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak ugyanis minden esetben meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, ezáltal lehetővé téve, hogy a közönség megalapozott döntéseket tudjon hozni a vitatott kérdésben. A kiegyensúlyozottság követelménye azonban nem egyenlő a pluralizmussal: ez ugyanis csak a tájékoztató műsorokban érvényesülő kötelezettség. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem jelenthet tehát másodpercre meghatározott egyenlőséget a különböző vélemények bemutatásakor. A jog eszközével ugyanis nem mérhető a riportalanyokkal szemben megvalósuló bánásmód, és a riporter hangszíne vagy gesztikulációja sem.
- [41] Ugyancsak fontos, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás kérdését befolyásolja a szerkesztői szabadság kérdése is. Ezzel összhangban ugyanis nem lehet előírni, hogy minden vitában be kell mutatni az összes szembenálló véleményt, azok teljességében. Ezért önmagában nem fogja sérteni a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, ha a szerkesztés során választani kell, a releváns, és szükséges súllyal valamint kellő arányban képviselő nézetek között. Szintén lényeges, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás jegyében nem a nézeteket képviselőnek kell megjelenniük a műsorban, hanem az egyes nézeteknek. A szerkesztői szabadság jegyében eldönthető, hogy kik szerepelnek a műsorban, és akár arra is sor kerülhet, hogy az ellentétes nézeteket a riporter vagy a műsorvezető ismerteti. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét nem feltétlenül egy műsor tekintetében kell vizsgálni: lehetséges ugyanis, hogy azt az adott csatorna teljes műsorfolyama alapján dönthetjük csak el. Ezt az álláspontot az Alkotmánybíróság már az Abh.-ban is megerősítette. A szerkesztői szabadság tekintetében

fontos kiemelni, hogy ez alapján a különböző műsorszolgáltatókat nem terheli tájékoztatási kötelezettség egy adott ügy kapcsán. Azaz az adott műsorszolgáltató szabadon döntheti el, hogy milyen híreket tesz közzé, és annak kapcsán kiket szólaltat meg. Azaz a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége csak azon hírek vonatkozásában merül fel, amelyek elhangoznak a műsorban, azok kapcsán nem, amelyekről egyáltalán nincs is szó.

- [42] Ahhoz, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alkalmazható legyen, a Kúria EBH2014.K.10 elvi döntése alapján arra van szükség, hogy a tájékoztatás tárgya és tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a médiaszolgáltatóknak egy általuk bemutatott kérdés kapcsán a közönség tájékoztatása szempontjából az ahhoz közvetlenül kapcsolódó releváns, tartalmilag eltérő véleményeket kell a közönség számára elérhetővé tenniük. Senkinek nincs ugyanakkor joga arra, hogy bármilyen médiumban való szereplését vagy véleménye abban való közzétételét követelje. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye ugyanis nem jelentheti a szerkesztői szabadság aránytalan sérelmét. Szintén fontos kiemelni, hogy ha több szervezet, párt vagy társadalmi csoport ugyanazt a véleményt képviseli, és azok között nincs releváns különbség, akkor a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megvalósulásához elegendő csak egy csoport álláspontját megjeleníteni.
- [43] 2.3. A fentiek figyelembevételével az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg. Egy lineáris televízió vagy rádióműsor akkor tekinthető az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésével összhangban kiegyensúlyozottnak, ha megfelel az alábbi három szempont mindegyikének, továbbá ha eleget tesz annak az általános előfeltételnek, hogy olyan kérdés megvitatására irányul, amelynek tárgya közérdeklődésre tart számot. Egyfelől elengedhetetlen, hogy a műsorból egyértelműen kiderüljön, hogy több, egymással ellentétes álláspont is létezik az érintett kérdésben. Másfelől fontos az is, hogy azonosítható legyen, hogy az egyes álláspontokat mely személyek vagy csoportok képviselik. Harmadik feltételként pedig lényeges, hogy a műsorból egyértelművé váljon, hogy az abban – a szerkesztői szabadság jogával élve – részletesebben kifejtett állásponthoz képest az azzal ellentétes vélemények miben térnek el (függetlenül attól, hogy azt a műsorvezető, a riportalányok vagy az adott álláspontot képviselők ismertetik). Ennek kapcsán pedig az is elegendő, ha az egymással konvergáló álláspontok együttesen jelennek meg.
- [44] 3. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság jelen ügy tekintetében az alábbiakat állapította meg.
- [45] Elsőként fontos kiemelni, hogy bár a vitatott műsor egy közszolgálati műsorszolgáltató (azaz az ügyben érintett műsorszolgáltató közszolgálati média) csatornáján került adásba, jelen ügyben mégsem volt indokolt a közszolgálati jelleg, és ezáltal az Mttv. 83. § (1) bekezdésében rögzített közszolgálati kritériumok vizsgálata. Ugyanis – bár az indítványozó a műsorszolgáltató ezen jellegére is utalt – sem az NMHH határozata, sem a törvényszék ítélete, sem pedig a közvetlenül támadott kúriai döntés nem foglalkozott az érintett médiaszolgáltató közszolgálati jellegével, az ügyben alkalmazott Mttv. 12. § (3) bekezdése és az Smtv. 13. §-a pedig nem csak a közszolgálati médiára vonatkozik. Ezért az Alkotmánybíróságnak sem a közszolgálati média kiegyensúlyozott tájékoztatásának kérdéséről kellett állást foglalni, hanem csak arról, hogy a Kúria az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésével összhangban ítélte-e meg az ügyben érintett műsor kiegyensúlyozottságát, és általában a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét.
- [46] Az előzőekben felvázolt szempontok szerint az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a műsor egy közérdeklődésre számot tartó kérdéstről szólt-e. Ennek kapcsán kétséget kizáróan megállapítható, hogy az ügyben tárgyalt birtokvédelmi ügyben hozott ítélet alapját képező eset (miszerint ellenzéki képviselők egy csoportja 2018 decemberében bement az MTVA épületébe) egy közérdeklődés középpontjában álló kérdés volt, amely nemcsak az érintett médiaszolgáltató csatornájának, hanem más médiaszolgáltatók műsorának a témáját is szolgáltatta. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben vitatott műsorban a műsorvezető és a meghívott vendégei a kérdéses birtokvédelmi ügyben hozott ítéletet elemezték. Ennek kapcsán elsősorban saját véleményüket fejtették ki a birtokvédelmi ügyben hozott ítéletről, ugyanakkor az is rögzíthető, hogy a műsorból egyértelműen kiderült, hogy létezik ezzel ellentétes álláspont (ez már önmagában abból is kiderült, hogy a műsorvezető ismertette a birtokvédelmi ügyben hozott ítélet rendelkező részét, amely alapvetően feltételezi, hogy az ügy felperesei és alperese között ellentétes álláspontok feszültek). A műsorban az indítványozó közleményének felolvasására nem került sor, csupán a műsor végén hangzott el egy másik ellenzéki párt közösségi médiában megjelenő bejegyzése. A műsorból ennek ellenére kiderült az is, hogy a műsorban részletesen kifejtett állásponttal mely politikai pártok nem értenek egyet, mely pártok képviselik az ellentétes véleményt. Végül az Alkotmánybíróság azt vizsgálta meg, hogy a műsorból egyértelművé vált-e, hogy ezen álláspontok mely

pontokon térnek el egymástól. A kérdéses műsorban ugyan valóban nem ismertették részletesen az ellentétes álláspontot, ugyanakkor a műsorban szereplő riportalanyok érveléséből, az általuk tett utalásokból, és a műsorban is ismertetett birtokvédelmi ügyben hozott ítélet rendelkező részéről is kiderült, hogy mely lényeges ponton tér el a két álláspont egymástól. Emellett azt is figyelembe kellett venni, hogy az ügy ismertetésének több előzménye volt – az érintett műsorszolgáltató csatornáin is – amelyek alapján a műsort megtekintők tisztában lehetnek azzal, hogy mi az ellentétes álláspont lényege. A fentiek mellett továbbá azt is értékelni kellett, hogy a szerkesztői szabadságnak nem lehet parttalan korlátja a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye.

[47] 4. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria ítélete figyelembe vette az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdéséből fakadó alkotmányos szempontokat, így a konkrét műsor tekintetében hozott döntése nem ellentétes az Alaptörvény rendelkezéseivel. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság a kúrai ítélet megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasította.

[48] 5. Az Alkotmánybíróság a határozat Magyar Közlönyben történő közzétételét az Abtv. 44. § (1) bekezdésének második mondata alapján rendelte el.

Budapest, 2021. június 22.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Dr. Czine Ágnes alkotmánybíró párhuzamos indokolása

[49] Egyetértek a rendelkező részben foglaltakkal, ugyanakkor lényegesnek tartom az alábbiak kiemelését.

[50] 1. Az Alkotmánybíróság több korábbi határozatában is megfogalmazta azt az alkotmányos igényt, hogy a törvényhozó olyan törvényeket köteles alkotni, amelyek anyagi, eljárási, valamint szervezeti rendelkezésekkel a teljes körű, kiegyensúlyozott arányú és valóságghú tájékoztatást az egyes intézményeken belül lehetővé és kötelezővé teszik, és az ilyen működés megőrzését biztosítják [37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 229–230; 65/1995. (X. 6.) AB határozat, ABH 1995, 319].

[51] Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban is kiemelte, hogy a korábbi határozataiban foglalt értelmezése szerint a társadalomban meglévő vélemények teljes körű, kiegyensúlyozott arányú és valóságghú kifejezésre juttatására,

valamint a közérdeklődésre számot tartó eseményekről és tényekről való elfogulatlan tájékoztatásra vonatkozó követelmények teljesülését „a rádió és televízió egészét”, vagyis az összes belföldi rádiós és televíziós csatornát figyelembe véve kell biztosítani [hasonlóan: 22/1999. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1999, 176, 184].

- [52] Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban egyértelművé tette, hogy melyek azok az alkotmányos szempontok, amelyeket a kiegyensúlyozott tájékoztatás mérlegelése során értékelni szükséges. Az Alkotmánybíróság az alkotmányos szempontok körében rámutatott, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem értelmezhető úgy, mint amely azt a követelményt támasztja a műsorszolgáltatóval szemben, hogy az minden egyes álláspontot minden műsorszámában megjelenítsen. Ha a kiegyensúlyozottsági követelmény érvényesítésére minden esetben kizárólag egy műsorszámon belül keríthetne sort a műsorszolgáltató, az a sajtó-, azon belül a szerkesztési szabadság olyan fokú sérelmét jelentené, amelyet a legitim jogalkotói cél: a véleménypluralizmus elérése nem igazol. Az egyes műsorszámok kiegyensúlyozottságára vonatkozó előírás arra készítetné a műsorszolgáltatókat, hogy kevesebb tájékoztató jellegű műsort készítsenek, és hogy egy-egy vitatottabb közügyet érintő kérdéstről egyáltalán ne ejtsenek szót. Ez pedig a műsorszolgáltatók öncenzúráját jelentené, amely nem a sokszínű tájékoztatás elérését segítené, hanem ellenkezőleg, a műsorok elszíntelenedéséhez vezetne, és a közügyek megvitatása ellen hatna (ABH 2007, 45, 54).
- [53] Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben a fenti szempontok alapulvételével kellett vizsgálnia, hogy a Kúria jogértelmezése az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésével összhangban van-e.
- [54] 2. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alkotmánybíróság – mint az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja szerint a bírói döntéseket kizárólag alkotmányosság szempontjából vizsgálhatja felül. Ezzel összhangban az Alkotmánybíróság hatásköre az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszok elbírálása során a bírói döntésben foglalt jogértelmezés alaptörvény-ellenességének, alapjogokkal való összhangjának vizsgálatára korlátozódik. Az Alkotmánybíróság gyakorlata az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszok elbírálásakor töretlen a tekintetben, hogy a bíróságok ítéleteit csak akkor bírálja felül, ha azok az Alaptörvény megsabta értelmezési tartományt megsértik, és ezáltal a bírói döntés alaptörvény-ellenes lesz {3173/2015. (IX. 23.) AB határozat, Indokolás [53]}.
- [55] A fentiekből az következik, hogy ha a bíróság döntésében az alkotmányos szempontok megjelennek, az Alkotmánybíróság a támadott bírói döntést csak kivételes esetben bírálhatja felül: a bírói döntés alaptörvény-ellenessége akkor állapítható meg, ha az az Alaptörvény megsabta értelmezési tartományt megsérti.
- [56] A jelen ügyben a Kúria kiemelte, hogy figyelemmel az alkotmánybírósági gyakorlatra is, a kiegyensúlyozott tájékoztatás azt jelenti, hogy a médiaszolgáltatónak biztosítania kell az általa közzétett tájékoztatással, hírrel összefüggésben az abban érintettek részére létező ellentétes álláspontok megismerését. A Kúria értelmezése szerint a kiegyensúlyozottság keretei között csupán az megengedhetetlen, hogy a médiaszolgáltató teljes egészében mellőzze a közönség informálását a téma szempontjából jelentős ellentétes álláspontok létezéséről.
- [57] A Kúria a fenti szempontok alapulvételével – mérlegelési jogkörében – azt állapította meg, hogy a konkrét esetben a médiaszolgáltató a törvényi kötelezettsége teljesítéséhez szükséges és elégséges mértékben, ellenpontozásra alkalmas módon megjelenítette a két oldal ellentétes álláspontját.
- [58] 3. A fentiek alapján egyetértek azzal, hogy a jelen ügyben a Kúria döntésének felülmérlegelésére az alkotmányos szempontok alapján nem volt helye. A Kúria ugyanis az ügy alapjogi relevanciájára tekintettel volt, és a hivatkozott alkotmánybírósági gyakorlatban megjelenő értelmezési szempontok alapulvételével állapította meg, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének eleget tesz a médiaszolgáltató, ha legalább utalás-szerűen informálja a közönséget a téma szempontjából jelentős ellentétes álláspontok létezéséről.

Budapest, 2021. június 22.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [59] A többségi határozat érvelésével nagyrészt egyetértek, ahhoz egy kiegészítést fűznék.
- [60] A határozat indokolása kiemeli, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás fogalmába a sokoldalúság, a tényszerűség, az időszerűség és tárgyilagosság követelménye is beleértendő.
- [61] A korábbi vonatkozó bírói gyakorlatban is megjelenő tényszerűség és tárgyilagosság követelményét a törvényszék is figyelembe vette, és az ítélet arra a következtetésre jutott, hogy ezen szempontok a vizsgált ügyben nem teljesültek.
- [62] A Kúria ítélete ugyanakkor ezeknek a követelményeknek a teljesülését kifejezetten nem vizsgálta meg.
- [63] A többségi határozat indokolása a két bírósági ítélet közötti fenti különbségre nem tért ki, s nem is foglalt állást a tekintetben, hogy e két kritérium (megléte vagy hiánya) hogyan befolyásolja a bírói jogértelmezésnek az Alaptörvénnyel való összhangját.
- [64] Azzal együtt, hogy osztom a többségi határozatnak a szerkesztői szabadság és a kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség összefüggésével kapcsolatban kifejtett értelmezését, álláspontom szerint még körültekintőbb döntést lehetett volna hozni, ha a vizsgálat a fenti követelmények teljesülését is részletesen értékelte volna. A jövőbeli hasonló tárgyú ügyekben célszerű lenne a vizsgálat szempontrendszerét ennek megfelelően kiegészíteni.

Budapest, 2021. június 22.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/287/2021.
Közzétéve a Magyar Közlöny 2021. évi 132. számában.

